

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 Valtioneuvosto

OKM003:00/2012

**KUNTOUTUS- JA LIIKUNTA-ALAN KOULUTUSTOIMIKUNNAN PALAUTTEET
AMMATILLISEN KOULUTUKSEN TUTKINTOJÄRJESTELMÄN KEHITTÄMISTÄ
KOSKEVASTA LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI**

Kuntoutus- ja liikunta-alan koulutustoimikunnassa edustettuina olevat tahot ovat antaneet määräaikaan mennessä kannanottonsa ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmän kehittämistä koskevasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi.

Kannanottoja annettiin seuraavilta tahoilta

- Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry
- EK/ Terveyspalvelualan liitto

Kuntoutus- ja liikunta-alan koulutustoimikunta ei ole käsitellyt yhteisesti OKM:n lausuntopyyntöä, koska sen seuraava kokous on vasta marraskuussa. Eri tahojen antamat lausunnot on liitetty oheen.

Puheenjohtaja

Riitta Vehovaara

Sihteeri

Aira Rajamäki

Rajamäki Aira

Vastaanottaja: Vehovaara Riitta
Aihe: VS: TUTKE 2 - HE lausuntopyyntö

Hei Riitta, olen menossa Jukolaan kuulemaan tilannetta klo 12.

-----Alkuperäinen viesti-----

Lähtettäjä: Vehovaara Riitta [mailto:Riitta.Vehovaara@JHL.FI]

Lähetetty: 24. syyskuuta 2013 10:28

Vastaanottaja: Rajamäki Aira

Kopio: Heinikoski Mikko

Aihe: VS: TUTKE 2 - HE lausuntopyyntö

hei Aira,

harmi ettei Tutke II ole innostanut koulutustoimikuntaa yhtään enemmän.

Tässä muutamia ajatuksia tutkeen:

Ammatillisen koulutuksen koulutusjärjestelmä tulisi olla niin yksinkertainen, että sen tuomat hyödyt tuottaisivat lisäarvoa niin työntajille kuin ammattiin opiskelijoille ja työelämälle.

Uutta koulutusjärjestelmää tulee "markkinoida" erityisesti laajuuden ja nimikkeistön osalta. Ettei tule sekaannusta AMK perustutkintoihin.

Tällä hetkellä varmaankin moni työnantaja ei tunne esim. at:n tai eat:n lisäosaamista ja toisaalta kaikki työ- ja virkaehtosopimukset eivät tunne tutkintoja ellei sitten lisäosaamista palkita työn vaativuuden kautta.

Minun mielestäni ammatilliset perustutkintojen tulee olla eri ammattialojen vankkoja kivijalkoja ja niiden tueksi rakennetaan ammatti-, tai erikoisammattitutkinnot.

Mihin ammatti-, tai erikoisammattitutkintoa sitten rakennetaan? Tueksi tulisi olla esim. laajamittainen osaamisen ennakointi eri ammattialoilta.

Perustutkintojen kriteereissä tulee näkyä työelämäosaaminen ja työyhteisötaidot. Nämä voivat olla osana ammattitaitoa tai ammatillisia valmiuksia.

Ainakin siinä esityksessä, jonka olen nähnyt perustutkinnon muodostumisesta yhteisissä tutkinnon osissa on yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittava osaaminen 8 op., joka jakautuu 4 kohtaan. Mielestäni työyhteisötaidot osiota tulisi vielä vahvistaa.

Vahvistan vielä tätä työyhteisötaidot kohtaa sillä, että varsinkin sote alalla tulee väistämättä eteen laaja työelämän muutos. Työtä ja ammattiosaamista tulee kehittää ja ne vaativat hyvää työyhteisötaitoja.

Minulla olevissa kalvoissa on kirjattu "opetussuunnitelmissa huomioitava yksilöllinen osaamisen hankkiminen ja sen osoittaminen"

Samanlainen kirjaus on myös aikuiskoulutus ja näyttötutkinnot kohdassa." Hankintatavasta riippumatonta osaamista, jonka osoittamiseen oltava mahdollisuus (muodollinen laajuus säilyisi avoimena verrattuna perustutkintoon)

--> nämä kohdat jäivät ainakin minulle epäselväksi. Osaaminen suhteessa ammattialaan? Vai tarkoitetaanko tällä esim. lähihoitajaa, joka osaa myös käyttää paperikonetta? Miten paperikoneen käyttämisen osaaminen vahvistaa hoito- ja hoivatyötä?

Hyvä Kuntoutus- ja liikunta-alan koulutustoimikunta,

sovimme puheenjohtaja Riitta Vehovaaran kanssa, että lähetän Kuntoutus- ja liikunta-alan koulutustoimikunnalle tiedoksi ja mahdollisia kannanottojanne varten OKM:n lausuntopyynnön (27.8.2013) ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmän kehittämistä koskevasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Hallituksen esitys, asetusmuistion luonnos ja lausuntopyyntö ovat myös OKM:n sivuilla. Jostain syystä linkki sinne ei toiminut. Lähetän ohessa informaationa myös opetusneuvos Seija Raskun 3.9.2013 pitämän TUTKE 2- esityksen materiaalin.

Lähetäkää sähköpostitse halutessanne näkemyksenne puheenjohtajalle ja minulle 23.9.2013 mennessä. Kokoamme niistä Kuntoutus- ja liikunta-alan koulutustoimikunnan lausunnon. Se tulee toimittaa opetus- ja kulttuuriministeriöön viimeistään 27.9.2013.

Ystävällisin terveisin Aira Rajamäki

Aira Rajamäki
Opetusneuvos
Opetushallitus
Hakaniemenranta 6
00530 Helsinki
yritysnumero 0295331181
gsm-numero 040 348 7737
lyhytnumero 31181
aira.rajamaki@oph.fi<mailto:aira.rajamaki@oph.fi>;
www.oph.fi<http://www.oph.fi>;

Rajamäki Aira

Lähettäjä: Talvitie Jarno <jarno.talvitie@terveyspalvelut.fi>
Lähetetty: 24. syyskuuta 2013 13:30
Vastaanottaja: Rajamäki Aira; riitta.vehovaara@jhl.fi
Kopio: Leena Ristolainen; marjut.siddiqui@diacor.fi; Marjukka Aaltonen; anu.kolari@mehilainen.fi
Aihe: Näkemyksiä TUTKE HE luonnokseen

Hei

Alla muutamia näkemyksiä liittyen hallituksen esitykseen ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmän kehittämistä koskevaan luonnokseen.

Kommenttini samalla tiedoksi yksityissektorin työnantajaedustajille kuntoutus- ja liikunta-alan sekä terveysalan koulutustoimikunnissa. Täydennättehän ja kommentoittehan näkemyksiäni tarpeen mukaan pikimmiten (Aira pyysi kommentit viimeistään ti 23.9.).

- Muuttuvan työelämän tarpeisiin vastaaminen
 - Tutkintojärjestelmän kehittämisen keskeisin kehittämiskohde on tutkintorakenteen ja tutkintojen työelämävastaavuus ja kyky reagoida muutoksiin. Tavoite on kannatettava.
 - Käytännössä esitys jää kuitenkin liian monessa kohdin ylätasoinen asioiden, kuten käsitteiden, terminologian, rakenteiden sekä vastuiden ja velvollisuuksien uudelleen määrittelyn tasolle
 - Esitysluonnoksesta puuttuvat ne uudet käytännön työkalut ja toimintamallit (tai olemassa olevien kehittäminen), joiden avulla työelämän tarpeet välittyvät koulutuksen järjestäjille sekä tutkintorakenteista ja niiden sisällöistä vastaaville tahoille joustavasti ja ajantasaisesti. Näitä olisi hyvä tuoda esille ja avata hieman esimerkiksi yleisperusteluissa.
 - Yllä olevaan viitaten kaksi esimerkkiä
 - On kannatettavaa, että työelämän muuttuviin tarpeisiin vastataan jatkossa uusien tutkintojen sijaan pääosin muuttamalla tutkintojen muodostumista taikka muuttamalla tai lisäämällä tutkintojen osaamisaloja ja tutkinnon osia (avoimeksi tosin jää se, miten työelämän muuttuneet ”kerätään” käynnistämään muutosprosessia)
 - Sen sijaan esimerkiksi se, että Opetushallituksen rooli valmistella tutkintorakenteen muuttamista koskevia esityksiä tehdään näkyväksi kirjaamalla se lakiin, ei lisänne valmisteluprosessin reagoitokykyä siinä määrin kuin työelämän näkökulmasta olisi tarpeellista.
 - Muutamilla toimialoilla kuten sosiaali- ja terveysalalla ns. työnantajaosapuolia on kaksi, julkiset sektorin työnantajat ja yksityiset työnantajat. On tärkeää, että työelämälähtöisyyttä ja vastaavuutta ovat määrittelemässä eri vaiheissa ja prosesseissa yhtä lailla yksityisen sektorin edustajat.
- Ammattiosaamisen turvaaminen
 - Valinnaisuuden lisääminen sekä ylipäättään yksilön osaamisen kehittyminen hänen omista tarpeista ja lähtökohdista käsin on kannatettavaa. Samalla tulee huolehtia siitä, että suoritettava kokonaisuus vastaa myös työelämän tarpeita mahdollistaen näin työllistymisen. On esimerkiksi hyvä, että vapaasti valittavien tutkinnon osia rajataan siten, että ne tukevat nykyistä paremmin tutkinnon ammattitaitovaatimuksia ja osaamistavoitteita.
 - Valinnaisuuden ja vapauksien lisäämisen rinnalla tulee huolehtia siitä, että opiskelijalla on saatavissa riittävästi ohjausta.

Terveisin, Jarno